

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XXI (XXXVIII)

ČÍSLO 9

ZÁŘÍ 2016

Při sanaci následků chemické těžby uranu byl vyveden již milion tun kontaminantů

Významného milníku dosáhl státní podnik DIAMO při zahazování následků těžby uranu na Českolipsku. V polovině srpna bylo dosaženo vyvedení milionové tuny kontaminantů z cenomanské zvodně zasažené zbytkovými technologickými roztoky po chemické těžbě uranu na ložisku Stráž pod Ralskem.

Sanace horninového prostředí v oblasti Stráže pod Ralskem probíhá od roku 1996, kdy byla vládou vyhlášena likvidace chemické těžby. Od té doby bylo ukončeno dávkování chemikálií do loužicích roztoků a byly postupně uvedeny do provozu sanační technologie Stanice likvidace kyselých roztoků I. a II. etapa (SLKR I a SLKR II), neutralizační a dekontaminační stanice NDS 6, NDS ML a NDS 10.

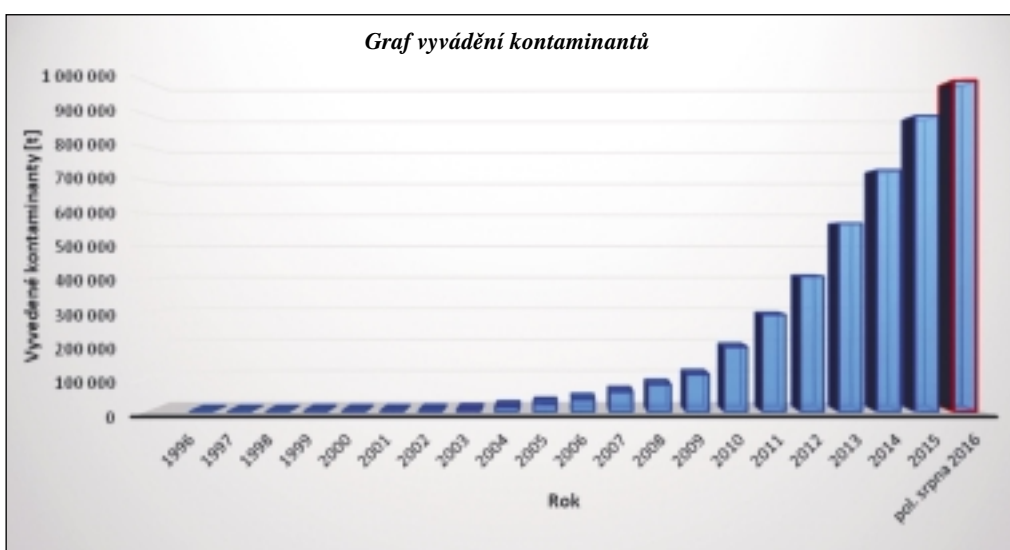
Vyvádění kontaminantů bylo zahájeno v rámci ověřování technologie produkce kamence amonno-hlinitého v roce 1999 a pokračovalo do roku 2004, kdy byla uvedena do provozu technologie pro přepracování kamence na síran hlinitý - SLKR II. Tím byl zahájen trvalý provoz výroby kamence. Od zastavení výroby síranu hlinitého v roce 2009 je kamence přímo prodáván externím zákazníkům. Významným příspěvkem k navýšení kapacity vyvádění kontaminantů z podzemí bylo od roku 2003 zpracování zbytkových technologických roztoků v technologii NDS 6, která byla do té doby využívána ke zpracování kyselých důlních vod čerpaných z dolového pole Dolu Hamr I. Základní přínos ve zvýšení intenzity sanace pak znamenalo zprovoznění neutralizační a dekontaminační stanice NDS ML resp. NDS 10, které byly uvedeny do zkušebního provozu v roce 2009 resp. 2012. Pro střednictvím těchto neutralizačních technologií je v současné době

vyváděno 75 % všech kontaminantů.

V důsledku intenzivní sanace zejména v posledních sedmi letech dochází postupně k poklesu koncentrací kontaminantů ve zbytkových technologických roztocích. Tento pokles se v oblasti vyluhovacích polí nejvíce projevuje snížením maximálních hodnot zjištěných koncentrací především síranů a amonného iontu. Dle modelového výpočtu provedeného v roce 2014 je nutné pro dosažení cílových hodnot parametrů sanace vyvést ještě téměř 2,5 milionů tun kontaminantů. Rychlost vyvádění kontaminantů však bude díky poklesu koncentrací rozpuštěných látek v roztocích postupně klesat. Dosažení cílových hodnot parametrů sanace, tedy snížení koncentrací kontaminantů na úroveň, která nebude představovat riziko pro vodohospodářsky využívanou turovskou zvodně a na vodu vázané ekosystémy, se předpokládá kolem roku 2037.

Závěrem bych rád poděkoval všem zaměstnancům odštěpného zá-

Graf vyvádění kontaminantů

vodu Těžba a úprava uranu, jakož i všem ostatním zaměstnancům státního podniku DIAMO za úsilí, jímž přispěli k vyvedení prvního milionu tun kontaminantů.

Ing. Tomáš Rychtařík
ředitel DIAMO, s. p.

Odvoz kontaminace v podobě neutralizačních kalů do odkaliště

Foto: RNDr. Jiří Vosáhlo

Odvoz kamence k externím odběratelům

Foto: RNDr. Jiří Vosáhlo

Gravitační odvodnění Hrušova

Lokalita sanačně-rekultivační stavby s názvem „Gravitační odvodnění Hrušova“ se nachází v městské části Slezská Ostrava v katastrálním území Hrušov. Jedná se o území, kde se v minulosti nacházela původní zástavba Hrušova, rezidenční čtvrť s dvou až třípodlažními bytovými domy, rodinnými domky a hornickou kolonií s přízemními domky v jihozápadní části území. Byl zde i sportovní areál s tělocvičnou, šatnami, fotbalovým hřištěm s tribunami a otevřeným plaveckým bazénem. Plošně se jedná o cca 600 pozemků o celkové výměře téměř 37 ha.

Vlivem hornické činnosti zde ve 20. až 60. letech minulého století došlo k poklesům povrchu terénu v rozmezí 2,5 až 3,0 m a celé území se dostalo pod úroveň hladiny „běžných“ průtoků v nedaleké řece Odře a vznikla bezodtoká kotlina. Při povodních v roce 1997 byla celá oblast zaplavena, což mělo za následek její totální devastaci, postupné vylidnění a vznik tzv. sociálního brownfieldu. V současné době je území z velké části zarostlé náletovými dřevinami, rumištním porostem a je postupně zaváženo černými skládkami, které se soustředí podél stávajících komunikací. Vlastníkem převážné části pozemků je statutární město Ostrava, které zajistilo odstranění většiny nadzemních objektů a staveb.

V roce 2010 byl projekt s názvem „Gravitační odvodnění Hrušova“ zařazen mezi projekty připravované v rámci programu Revitalizace Moravskoslezského kraje. Na základě výsledků jednání zástupců Moravskoslezského kraje s náměstkem ministra financí, které se konalo dne 6. listopadu 2015 v zasedací místnosti Krajského úřadu Morav-

skoslezského kraje, zahájili pracovníci o. z. ODRA ve spolupráci se statutárním městem Ostrava práce na přípravě projektové dokumentace pro realizaci sanačně-rekultivační stavby „Gravitační odvodnění Hrušova“.

Účelem připravované sanačně-rekultivační stavby „Gravitační odvodnění Hrušova“ je úprava (sanace) stávajícího terénu tak, aby bylo možné jeho další využití dle platného územního plánu města Ostravy, což je vybudování průmyslové zóny pro lehký průmysl. Statutární město Ostrava představuje na svých webových stránkách tuto lokalitu jako Rozvojovou zónu Hrušov, a to jako velmi významnou lokalitu vhodnou pro podnikání malých a středních firem. Předností Rozvojové zóny Hrušov je ideální dopravní napojení zejména

Legenda:
Navržené hrubé terénní úpravy (HTÚ)
I. etapa
II. etapa
III. etapa

0 37,5 75 150 m

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Dne 5. srpna 2016 nás ve věku 89 let opustil bývalý dlouholetý člen vedení GR koncernu ČSÚP v Příbrami

Ing. Jindřich Oplť

Narodil se 2. února 1927 ve Svinařově v okrese Kladno a v duchu rodinné tradice byla životní dráha Ing. Oplť orientována na hornictví. Po skončení povinné školní docházky v roce 1942 nastoupil ke Kladenským dolům Kladno, kde poznal základní hornické práce v učebním oboru havír. Svoji kvalifikaci si soustavně zvyšoval dalším studiem. Od roku 1945 navštěvoval Střední školu horní v Kladně, tu ukončil v roce 1947. Poté již postoupil na funkce důlního dozorce a úsekového měřiče. V letech 1949 až 1954 vystudoval Vysokou školu báňskou v Ostravě, specializaci důlní měřičství. Po absolvování školy spojil další profesní dráhu s uranovým hornictvím. Od září 1954 u Jáchymovských dolů, n. p. Jáchymov, a od listopadu 1956 u JD Trutnov, nejprve jako úsekový měřič, poté hlavní měřič, investiční technik, vedoucí provozního odboru a vedoucí důlního závodu. V srpnu 1960 přešel k JD Rožná v Dolní Rožince do funkce hlavního inženýra, následně náměstka ředitele a ředitele podniku. V období od září 1964 do června 1971 byl vedoucím provozního odboru GR ČSÚP v Příbrami, poté do 31. 1. 1973 podnikovým ředitelem Geologického průzkumu v Liberci. Při zaměstnání ukončil v roce 1970 další studium, a to na VŠE v Praze ve specializaci teorie řízení a plánování národního hospodářství. 1. února 1973 nastoupil na GR ČSÚP v Příbrami, kde působil až do odchodu do důchodu na konci roku 1988. Nejprve ve funkci výrobně technického ředitele, po převedení výroby do gesce nově zřízené funkce výrobního ředitele byl Ing. Oplť od roku 1981 odborným ředitelem pro rozvoj a investice. Během dlouholeté práce v uhelném a uranovém hornictví obdržel mnohá vyznamenání, včetně vysokých státních. Mezi spolupracovníky a podřízenými byl uznáván především pro odbornost, slušné, uvážlivé a sympatické jednání a pro všestranný přehled jak v technických oborech, tak i např. v kultuře. Zájem o dění v uranovém hornictví neztratil ani po ukončení aktivního působení ve vedoucích funkcích ČSÚP.

Čest jeho památce!
Bývalý spolupracovníci

Dětský tábor v Bělé pod Bezdězem 2016

Dětem právě začal nový školní rok, tak mi dovoluťe zavzpomínat na druhých čtrnáct dní v červenci, kdy se konal dětský letní tábor, který pořádala OO s. p. DIAMO, DH I, ve spolupráci s o. z. TÚU, opět v chatové osadě v Bělé pod Bezdězem. Na děti při příjezdu čekala již postavená tee-pee, totem a pomalované koláče ze dřeva k posezení u ohniště, protože tématem letošního tábora bylo „Indiánské léto“. Po ubytování, rozdělení do oddílů a prvotním seznámením si děti vyslechly něco z historie indiánů. Během prvních dvou dnů stihly děti krásnými obrázky vyzdobit dočas-

nasbíraly co nejvíce obrázky indiánů, totemů, obydlí, zvířat i tomahavků a z nich závěrem odevzdaly co největší indiánskou vesnici. Členové oddílů bojovali opravdu obdivuhodně v mnoha soutěžích, jako je stahování hada, vejcovod, sušení kůže, přechod přes bažinu, podbíhání pod lanem a mnoho dalších. Při soutěži SAW tekly dokonce i slzičky, ale všichni statečně bojovali a zdárně vše do-

Co nás asi bude během tábora čekat?

Náčelníci

Příprava pokrmů

kázali. Poslední soutěžní večer si každý oddíl vylosoval svůj kotlík, v lese si indiáni museli najít potravu, rozdělat oheň a uvařit do brotu pro celý oddíl. Všichni přiložili ruce k dílu a výsledkem byly výtečné pokrmy, které obodovala porota přizvaná z kuchyně. Po týdnu byl za mohutného aplausu vyhlášen vítězem oddíl č. 4, ale ceny, medaile a krásné dorty dostali samozřejmě všichni. Vedoucí byli mile překvapeni fantazií při tvorbě indiánských vesnic. Všechny získané postavičky byly nalepeny na velké plakáty a krásně domalovány celé indiánské osady, jedna dokonce v 3D provedení.

Počasi nám i v letošním roce bylo nakloněno, tak jsme pobyt v indiánské vesnici prokládali návštěvami koupaliště, lesa i města. Na místním zámku jsme navštívili dětskou manufakturu, kapličku i muzeum nočníků a toalet. Byli jsme se také podívat na těžkou práci sklárů ve sklárně Tom Bohemia Crystal a někteří si za asistence sklářů přímo u peci vyzkoušeli, jaká je to dřina. Na větší výlet jsme vyrazili tentokrát na Kokořínsko. Navštívili jsme hrad a také jsme se pozvali výletním vláčkem. Nechyběly také tolik obávané stezky odvahy a ani očekávaná noční hra pro nejstarší táborníky. Při ní si dokazují, že umí bojovat jako tým, a opravu se nejedná o pohodovou noční procházku lesem. Během části noci dokázali překonat strach, tmou, studenou vodu, ale také si vyzkoušeli, že kvůli získání další indicie dokáží lovit mince i mezi tučnými červy a brouky. Na táboře bylo tentokrát

nou osadu NUMAKIKI, nabarvit totem, vyrobit si indiánské oblečení, vlastní amulety a také lapače snů, aby se jim v chatičkách dobře spalo.

Většinou velká překvapení bývají na konec, ale tentokrát jsme se museli podřít i již druhý večer jsme plni napětí očekávali vzácného hosta, zpěváka Pavla Calltu, rodáka z České Lípy. Prožili jsme s ním příjemný minikoncert u táboráku a vyslechli si naživo nejenom jeho největší hity jako je Naštěstí, Terapeut, Zrzka, ale i písničky nové, které si sám skládá. Před počáteční nespolečností dětí došlo i na dotazy a při závěrečné autogramiádě a pořizování selfie a fotografií s Pavlem, začala naše nadaná děvčata, spolu s Markovým kytarovým doprovodem, před zpěvákem zpívat další české hity.

Při letošním celotáborovce bylo cílem jednotlivých oddílů, aby během soutěží

i více táborových ohňů, nechyběly diskotéky, volba Miss a Missáka osady Numakiki, ale také se všichni sešli při soutěži Tvoje tvář má známý hlas. Při závěrečném jarmarku všichni soutěžili jako o život, aby utrhli co nejvíce táborových peněz, aby, pokud si předchozí dny nevysoutěžili diplomy a ceny, si mohli alespoň něco pěkného přivést domů. Závěrečnou diskotéku pro nás uspořádal opět DJ Pietros, za což mu patří velký dík, a při rozdávání posledních dáreků, fotografií a diplomů jsme mohli už jen konstatovat, že čtrnáct dní uteklo jako voda. Loučení bylo plné radosti, ale také teklo mnoho slz, mnozí starší by si pobyt nejraději ještě prodloužili a prckově se už nemohli dočkat, až uvidí své rodiče. Vzniklo mnoho nových přátelství, lásek a my vedoucí doufáme, že si děti odvezly hlavně zážitky a hezké vzpomínky.

Závěrem mi dovoluťe poděkovat hlavně všem mým spolupojovníkům, kteří jsou stále lepší a lepší, všechny náročné situace zvládají bravurně, a i letošní nováčci chytli tempo hned na začátku a nepolevili. Věřte nám, že je sice super si s dětmi hrát a blbnout, ale ta zodpovědnost za 80 lidí je velká a naspaných hodin je opravdu málo. Velký dík patří také o. z. TÚU, odborovým organizacím, dopravcům, kuchařům a zkrátka všem, kteří pomohli, tentokrát i z řad rodičů.

**Za vedení tábora
Marcela Venghová
oddělení mzdomě-personální
o. z. TÚU**

Minikoncert u táboráku

Zápisky pamětníka těžby uranových rud v Jáchymově

DOKONČENÍ ZE STR. 2

řídících pracovníků, kteří se snažili udržet za každou cenu práci a stabilitu pro stávající lidské i těžební kapacity, což probíhalo za aktivní činnosti ostrovského závodu n. p. Uranový průzkum, zpočátku známého pod názvem Kutáčky, který měl sídlo v Příbrami. V rámci rozvoje průzkumu a začátku těžby uranových rud v oblasti Hamru na Jezeře přesídlil do tehdy nejperspektivnější oblasti se sídlem podniku v Liberci.

Výsledkem intenzivního průzkumu ostrovského závodu uranového průzkumu pod vedením hlavního geologa, mého konsestra, Ing. Vítězslava Kadlčíka, byla vrtným vyhledávacím průzkumem zjištěna ve dvou vrtech na Měděnci čistá smolka a na základě toho se vyhloubila jáma a provedla se základní rozfáravka v rámci průzkumného patra. Tyto práce, tehdy ještě jako vedoucí geolog šachty Eliáš, jsem dostal z ředitelství na starost. Podařilo se důlními pracemi nafarát toto nadějně zrudnění, bohužel to bylo vše a důl pak přešel na těžbu magnetitu.

Taktéž počátkem šedesátých let bylo prozkoumáno nové ložisko Bernardov u Chvaletic, které jsme dostali Ústřední správou UP k těžbě.

V té době se také stavěly tlakové hráze na jámě Svornost na všech patrech, která byla napojena na ostatní části revíru. Smyslem této akce bylo oddělit dvanácté patro této jámy, kde byly postupně navrtány další prameny - celkem jsou tam čtyři, od ostatních šachet, aby se nemusely čerpat důlní vody z celého bývalého uranového revíru, ale pouze z oblasti jam Svornost a Josef. Tyto práce jsem měl z geologického hlediska pod dohledem. Intenzivně prováděný hydrogeologický průzkum důlního pole jámy Svornost mým konse-

strem Ing. Luborem Bártkem přinesl pozitivní výsledek v podobě navrtání pramene C1. Dalším úplně novým objevem Uranového průzkumu bylo navrtání nových, do té doby neznámých, uranových indicií v terciéru Hroznětínské pánve (bylo to prakticky pokračování pánve sokolovské) a posléze bylo přikročeno k dobývání ložisek Odeř (část hlubinně, později povrchově), Hájek, Ruprechtov 1 a Ruprechtov 2. To bylo řádově začínaje rokem 1964. Uranové zrudnění bylo vázáno na uhelnou slouj (viz moje kandidátská práce: Uranové zrudnění v Podkrušnohorském terciéru - Geofond Praha). Na místě byla postavena velká kruhová pec, kde se vytěžená rudnina vysoušela a odvážela k dalšímu zpracování do chemické úpravný v Nejdku.

Po mé čtyřleté činnosti na Rovnosti, Eliáši a Měděnci, kde jsem postupně prošel funkcí úsekového geologa a vedoucího geologa šachty, jsem nastoupil v roce 1962 na geologické oddělení ředitelství do Jáchymova (bývalá stará tabačka), kde jsem působil jako samostatný geolog a později jako hlavní geolog v době, kdy byl ředitelem výborový člověk pan Jaroslav Šiml a hlavním inženýrem pan Ing. Václav Novák. Bohužel, z tohoto vedení podniku už jsem poslední názvu.

A další kapitolou mých vzpomínek by mohlo být mé desetileté působení na Generálním ředitelství uranového průmyslu v Příbrami, kam jsem byl přeložen v dubnu 1966 pro malou perspektivu a nedostatečnou možnost uplatnění v Jáchymově. Pracoval jsem tam ve funkci vedoucího oddělení důlní geologie. Tím jsem měl možnost seznámit se ve všech těžebních závodech, profarát všechny existující šachty a seznamovat se s výsledky vyhledávacího průzkumu.

A to už je jiná kapitola mého profesního života na uranu, kde jsem

odpracoval celkem 18 let až do odchodu na Český geologický úřad do Prahy v roce 1976.

Resort uranového průmyslu byl řízen Stálou československo-sovětskou komisí, jejímž šéfem byl z československé a sovětské strany vládní jmenovaný vládní zmocněnec - vždy ústřední, později pak generální ředitel ČSÚP. Uranový průmysl spadal v SSSR pod Ministerstvo středního strojírenství a v ČSSR nejdříve přímo pod vládu a později pak pod Ministerstvo hornictví a po zřízení Ministerstva paliv a energetiky pod toto ministerstvo, kde byl samostatný odbor uranu.

Prostřednictvím uvedené komise byl u nás resort uranu řízen. Nejdříve byli z SSSR i techničtí pracovníci na šachtách (viz výše), později se omezila účast SSSR pouze prostřednictvím sovětských konsultantů na GR a jednotlivých podnicích, které později měly status odštěpných závodů.

Veškeré vytěžené uranové rudy byly transportovány do SSSR, nejdříve v radiometricky obohacené rudnině a ve formě čistého nasturanu (smolince), později po otevření chemických úprav v Mýdlovarech, Dolní Rožince a ve Stráži pod Ralskem, ve formě obohacené - tzv. žlutý koláč.

Na výrobu palivových článků pro jaderné elektrárny měly monopol pouze velmoci - USA, SSSR a Francie. Ing. Karel Boček, jako technický a později generální ředitel ČSÚP, v bláhové naději, že bychom si mohli pro svoji potřebu zavést také výrobu palivových článků zřídil na Zbraslavi ÚJP - ústav pro výzkum jaderných paliv. Narazil však na zásadní nesouhlas druhé strany a tím tento nadějný záměr skončil nezdařen.

Rozvoj perspektiv na ložiscích, tzn. křídel a hloubek ložisek, kde byly tzv. prognózní zásoby, se řešil perspektivním průzkumem, který byl financován stejným dílem ze státního rozpočtu ČSSR a SSSR. Plány na každý rok projednávala a schvalovala expertní skupina složená z odborníků obou států střídavě v ČSSR a SSSR. Celé řady z nich jsem se účastnil.

Ing. Oldřich Landa, CSC

Daň z nemovitých věcí na o. z. ODRA

DOKONČENÍ ZE STR. 2

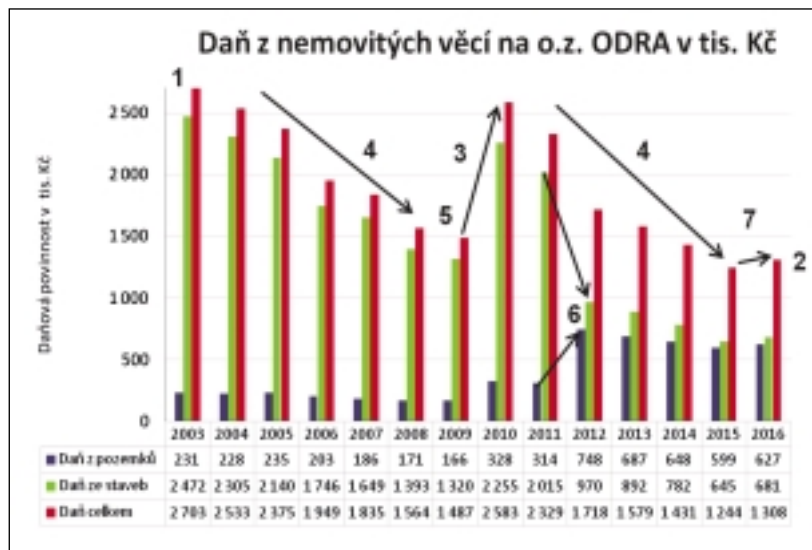
(dále FÚ). V roce 2007 podal PDN celkem 9 FÚ a od roku 2008 do roku 2013 celkem 8 FÚ. Od roku 2013 podává odstěpný závod ODRA příznání k dani z nemovitých věcí jednomu FÚ. Výše uvedená příznání k dani z nemovitosti včetně příznání do roku 2014 byla vyhotovena a podána FÚ v papírové formě. Od roku 2015 odstěpný závod ODRA podává příznání k dani z nemovitých věcí FÚ pro MSK, ÚzP Ostrava I elektronicky (ve formátu .xml) datovou zprávou, která je opatřena uznávaným elektronickým podpisem.

Placení daně

Daň z nemovitých věcí má proti jiným jednu odlišnost – platí se dopředu. Daň, která přesáhla částku 5 000 Kč, je splatná ve dvou stejných splátkách do 31. 5. a do 30. 11. zdaňovacího období (celou výši daně lze zaplatit i najednou do 31. 5.). Pokud je částka nižší než 5 000 Kč, musí se zaplatit nejpozději do 31. 5. zdaňovacího období. Výjimku mají poplatníci, kteří provozují zemědělskou výrobu a chov ryb. Ti pak platí daň ve dvou splátkách (k 31. 8. a 30. 11. zdaňovacího období).

Výlučným příjemcem výnosů daně jsou obce, zatímco správu daně zajišťuje stát prostřednictvím FÚ.

Platba daně z nemovitých věcí uhrazená odstěpným závodem ODRA od roku 2003 dosud je zpracována formou tabulky a sloupcového grafu.

Z grafu jsou patrné všechny změny, které byly v daném období realizovány:

1. Nejvyšší platba daňové povinnosti (2,7 mil. Kč) byla uhrazena v roce 2003, tj. po nabytí majetku od společnosti OKD, a. s.
2. V letošním roce je daňová povinnost 1,3 mil. Kč, tj. 51,6% pokles ve srovnání s rokem 2003 i přesto, že došlo k nárůstu základních sazeb daně z nemovitosti od roku 2010
3. Zjevný nárůst daňové povinnosti mezi roky 2009 – 2010 je způsoben hlavně zdvojnásobením základní sazby daně u staveb a pozemků mimo

pozemků využívaných zejména pro zemědělství (tj. orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů, trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem) a v menší míře navýšením majetku o nemovitosti v areálu Václav, který byl získán bezúplatným převodem.

4. V letech 2003 – 2015 je patrný trvalý pokles daně z nemovitosti, který byl způsoben převody majetku a demolici staveb v areálech.
5. V období let 2008 až 2009 je vidět stagnace daně z nemovitosti z důvodu snížení převodů nemovitosti v důsledku celosvětové finanční krize v roce 2008.
6. V roce 2012 došlo dle platné legislativy k převedení zpevněných ploch z daně ze staveb do daně z pozemků se zavedením druhu „Y“ (jedná se o zjevný nárůst daně z pozemků a pokles daně ze staveb).
7. Nárůst daňové povinnosti v roce 2016 v porovnání s rokem 2015 je způsoben hlavně navýšením místního koeficientu – dvojnásobkem stanoveným obcí Karviná pro všechny nemovitosti na území celé obce.

Závěr

Za celé sledované období musel odstěpný závod ODRA podávat každý rok nové PDN z důvodu nabytí majetku, úbytku majetku, změn nájemních vztahů, demolice staveb aj., které výpo-

Z hornických sbírek NTM

7. díl DŮLNÍ SVÍTIDLA

Mezi poměrně solidní sbírku NTM patří sbírka důlních svítidel. Ta byla budována od roku 1910 převážně z darů tehdy moderních lamp. To, co se objevilo na trhu, získalo také NTM, jsou zde i některé reklamní a školní vzorky v řezu. Hodnotné dary jsou od profesora Jaroslava Jičínského z počátku 20. století či profesora Jaromíra Koutka. Tehdy to byla také věc prestiže, něco darovat do muzea na národní, celorepublikové úrovni. Dnes jsou podobné spontánní dary zajímavých předmětů do NTM, jako jsou důlní lampy, velice zřídka.

Ještě v 90. letech byla sbírka důlních lamp NTM považována za unikátní. Následně otevření volného trhu, zájem o sběratelství a obchodování, rozvoj internetových aukcí dal za vznik mnoha soukromým sbírkám, které dnes sbírky NTM dalece převyšují. Státní instituce jako je NTM má velice omezené možnosti v nákupech tak žádaných předmětů, jako jsou sběratelsky vděčná důlní svítidla, na burzách a internetových dražbách není schopna konkurovat dynamickým soukromým subjektům.

Sbírce také neprospělo stěhování NTM za 2. sv. války, nevhodné uložení

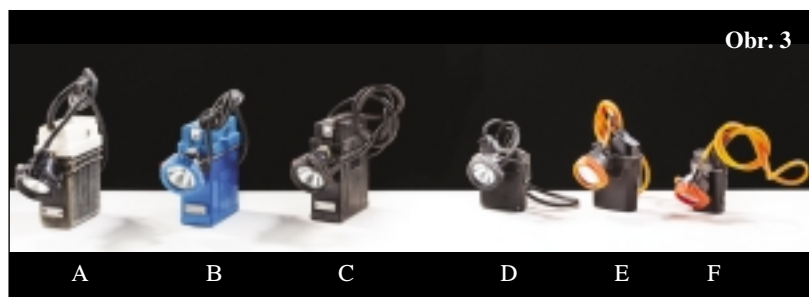
akumulátorů v lampách a nasazení civilkářů v 90. letech; jedním z nedávných „přírůstků“ byly lampy z pozůstatosti jednoho z civilkářů, které kdysi zcizil z NTM, a nám je po jeho tragickém skonu vrátila jeho paní, za což jí děkujeme. Další nové přírůstky byly dary z držení kurátorů hornictví – co s tím na poliče, kde se na to práší, a žena to doma nechce.

Nejnovější a nejvýznamnější přírůstek je soubor lamp darovaných do NTM firmou KV – Svitidla, a. s. Zde je zastoupen přerod důlních lamp typu 16623 řečených jako „nifka“ či „hlavovka“ na moderní svítidla s LED diodami a integrovanou nabíječkou v těle lampy. Nejmodernější lampou ve sbírkách NTM je KV – Svitidla typu T1005.03Ma. Je to první česká lampa s Li-ion článkem, který umožnil výrazné zmenšení rozměrů a snížení hmotnosti na 0,7 kg, při zachování certifikace ATEX I M1 Ex ia Ma, pro plynující doly s možností použití ve výbušné atmosféře. Za tyto hodnotné dary firmě KV – Svitidla, a. s., velice děkujeme.

Pokud by někdo z p. t. čtenářů měl v držení nějakou zajímavou lampu a zároveň trpěl nějakým vlastnickým pocitem podobně

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 1

Obr. 1
Zleva: Důlní bezpečnostní karbidová (acetylenová) lampa z dolu Habsburk v Mostě, 1905, patent Wolf, výrobce Stuchlík, inv. č. 2 136. Davyho důlní bezpečnostní olejová lampa, druhá polovina 19. století, výrobce Hughes Brothers, Scranton, Pennsylvania, USA, inv. č. 42 864. Fleissnerova důlní indikátorová benzinová zvučící lampa, typ 712 Siegfried, 20. léta 20. století, výrobce Friemann & Wolf, Bohatice, inv. č. 7 364. Pielerova důlní indikátorová lihová lampa, Friemann & Wolf, 80. – 90. léta 19. století, inv. č. 37 819. Foto Kateřina Uksová

jako profesor Jičínský či profesor Koutek, NTM ocení váš dar diplomem a čestnou vstupenkou do muzea.

Martin Přibíl, Karol Šmeheil
Národní technické muzeum Praha

Obr. 2

Zleva: Důlní stacionární bezpečnostní benzinová lampa se třemi hořáky a třecím zapalovačem na osvětlování náraziště, kolem 1900, výška 41 cm, inv. č. 2 143. Běžná důlní bezpečnostní benzinová lampa pro mužstvo, zapalovač vertikální s okrouhlým knotem, Friemann & Wolf, Zwickau, Německo, ocel, mosaz, výška 28 cm, inv. č. 36 424. Důlní stacionární bezpečnostní olejová lampa s plochým knotem a boční nádržkou na olej s reflektorem na osvětlování náraziště, kolem 1900, výška 40 cm, inv. č. 2 144. Rosická báňská spol., Boží požehnaní, Zastávka, dar prof. Jaroslava Jičínského. Foto Kateřina Uksová

Obr. 3

Vývojová řada důlních lamp Elektrosvit – KV – Svitidla
A – Osobní důlní svítidlo typ 16623 H, Elektrosvit, n. p., závod Karlovy Vary, vyvinuté koncem 60. let, s drobnými modifikacemi vyráběné do konce tisíciletí.
B – Osobní důlní svítidlo pro báňské záchranáře T 1004.02, KV – Svitidla s LED diodami, s certifikací bezpečnosti do výbušného prostředí ATEX M1.
C – T 1002.09, KV – Svitidla, 2005, intenzita osvětlení 2000 lx /m, hmotnost 1,9 kg, první osobní důlní svítidlo s použitím LED jako zdroje světla vyrobené v ČR s bezpečnostní kategorií M2.
D – T 1005.01, KV – Svitidla, a. s., 2008, intenzita osvětlení 2600 lx /m, 0,8 kg, první osobní důlní svítidlo s LED a NiMH akumulátory vyrobené v ČR s bezpečností do kategorie M2.
E – T 1005.01A, KV – Svitidla, a. s., 2010, intenzita 3 200 lx /m, hmotnost 0,9 kg, bezpečnost M2.
F – T 1005.03, KV – Svitidla, a. s., 2014, intenzita 3 200 lx /m, hmotnost 0,7 kg, bezpečnost M1 je nejmodernější důlní lampa vyvinutá na území ČR. Foto Kateřina Uksová

Státní podnik DIAMO

a Český báňský úřad

ve spolupráci s

Těžební unii

a

Zaměstnavatelským svazem důlního a naftového průmyslu

pořádají odborné setkání

HORNICKÉ SYMPOZIUM 2016

5. - 6. října 2016 – Divadlo Antonína Dvořáka Příbram

úterý 4. října 2016

17:00 - 19:00 – WELCOME DRINK

v prostorách Hornického muzea v Příbrami na dole Anna

středa 5. října 2016

9:00 - 10:00 – REGISTRACE ÚČASTNÍKŮ SYMPOZIA

10:00 - 17:30 – ODBORNÝ PROGRAM SYMPOZIA

19:00 - 24:00 – SPOLEČENSKÝ VEČER

v sále Sokolovny v Příbrami

čtvrtek 6. října 2016

9:00 - 14:00 – ODBORNÝ PROGRAM SYMPOZIA

Témata sympozia, přihlášku a veškeré organizační informace najdete na

www.hornickesympozium.cz

Den horníků

Vedení státního podniku DIAMO, vedení odstěpného závodu
Těžba a úprava uranu a odborové organizace
působící v oblasti Stráže pod Ralskem

Vás zvou na oslavy

Dne horníků

konané

16. září 2016 od 15 hodin

v KD U Jezera ve Stráži pod Ralskem

Z programu:

slavnostní zahájení, oficiální část, vystoupení Klubu přátel Zlatých Hor, volná zábava (velký sál – kapely Krakatit a Koneckonců; vinárna – diskotéka)

Odjezdy autobusů směr Česká Lípa a Liberec ve 24 hodin

Těšíme se na Vaši účast a přejeme příjemnou zábavu!